

Національна академія правових наук України

**НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ
ПРИВАТНОГО ПРАВА І ПІДПРИЄМНИЦТВА
ІМЕНІ АКАДЕМІКА Ф. Г. БУРЧАКА**

Україна, 03150, Київ, вул. Казимира Малевича, 11 код 19485263
тел. (044) 200-81-87 e-mail: ndippp@adamant.net

06.04.2026р № 01-9/4-62

Голові Комітету Верховної Ради України
з питань правової політики
Маслову Д. В.
01008, м. Київ, вул. Грушевського, 5

Шановний Денисе Вячеславовичу!

Науковим співробітником Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України, а саме завідувачем Лабораторії корпоративного права імені академіка Володимира Луця, к. ю. н., старшим дослідником Л. В. Сішук в рамках наукової теми «Приватноправові засади регулювання корпоративних відносин в Україні відповідно до стандартів Європейського Союзу» (№ 0124U000001) досліджено норми глави 7 «Загальні приписи про юридичну особу» підрозділу 2 «Юридична особа» Книги першої «Загальна частина» проекту Цивільного Кодексу України (Кодексу права приватного), реєстр. № 14394 від 22.01.2026р. з урахуванням альтернативних проектів реєстр. № 14394-1 та № 14394-2 від 06.02.2026р.

Просимо Вас з метою аналізу та удосконалення окремих положень стосовно юридичних осіб приватного права:

1. розглянути цей висновок та врахувати під час внесення змін до проекту Цивільного Кодексу України (Кодексу права приватного), реєстр. № 14394 від 22.01.2026р. з урахуванням альтернативних проектів реєстр. № 14394-1 та № 14394-2 від 06.02.2026р. для підготовки до розгляду Верховною Радою України у другому читанні;
2. дати відповідь про прийняття та опрацювання вказаних пропозицій Комітетом з питань правової політики Верховної Ради України.

Додаток:

1. Висновок на проект Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного), реєстр. № 14394 від 22.01.2026р. з урахуванням альтернативних проектів реєстр. № 14394-1 та № 14394-2 від 06.02.2026р. – 1 прим. на 13 арк.

Учений секретар Інституту

Микита БЕРНАЦЬКИЙ

ВИСНОВОК
на проєкт Цивільного кодексу України
(Кодексу права приватного),
реєстр. № 14394 від 22.01.2026р.
з урахуванням альтернативних проєктів
реєстр. № 14394-1 та № 14394-2 від 06.02.2026р.

Проєкт Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) реєстр. № 14394 від 22.01.2026р. (надалі – проєкт Кодексу) є спробою не точкового оновлення окремих інститутів цивільного права, а системної рекодифікації всього приватноправового масиву. У пояснювальній записці до проєкту Кодексу визначено, що його метою є рекодифікація та системне оновлення приватного (цивільного) права України шляхом ухвалення нового Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) як цілісного, внутрішньо узгодженого та ефективного кодифікованого акта. Проєкт спрямований на формування сучасної нормативної основи для регулювання приватних відносин, що відповідає викликам ХХІ століття (цифровізація, розвиток нових економічних моделей, трансформація майнового обігу, ускладнення договірних та недоговірних конструкцій, транскордонність відносин) та забезпечує належний рівень юридичної визначеності, справедливості, ефективного захисту цивільних прав та інтересів. Саме тому його оцінка не може зводитися до перевірки окремих норм на формальну коректність. Натомість вона повинна виходити з критеріїв системності, внутрішньої узгодженості, юридичної визначеності, придатності до правозастосування та відповідності загальним тенденціям європейського приватного права.

Предметом цього Висновку є, насамперед, глава 7 «Загальні приписи про юридичну особу» підрозділу 2 «Юридична особа» Книги першої «Загальна частина» проєкту Кодексу, оскільки саме він формує базову модель організації юридичної особи приватного права, її правосуб'єктності, внутрішньої структури,

участі, управління, представництва, відповідальності та припинення. Водночас окремі положення глави 8 «Підприємницькі товариства», зокрема ст. ст. 129, 130 і 131 проєкту Кодексу, підлягають аналізу не ізольовано, а крізь призму їх системного співвідношення з приписами глави 7. Такий підхід є не лише методично доцільним, а й концептуально необхідним, оскільки кодифікований акт не може бути внутрішньо суперечливим. Загальні приписи мають утворювати нормативну основу для спеціального регулювання, а не конкурувати з ним або дублювати його.

У цьому аспекті глава 7 проєкту Кодексу має виконувати функцію загальної частини інституту юридичної особи, тоді як глава 8 – функцію спеціального регулювання окремих видів підприємницьких товариств. Коли ж у межах глави 8 законодавець розміщує приписи, які за своєю природою мають загальноконцептуальний характер і виходять за рамки лише корпоративних товариств у вузькому значенні, виникає порушення ієрархії нормативного матеріалу. Для кодифікованого акта це є не просто технічною вадою, але й створює ризик нестійкого тлумачення, колізій між нормами та доктринальної невизначеності щодо співвідношення загального і спеціального регулювання.

Позитивної оцінки заслуговують передусім ст. 93 та ст. 94 проєкту Кодексу. Їх значення виходить далеко за межі визначення організаційно-юридичних форм юридичних осіб приватного права. Закріплення того, що юридичну особу приватного права створюють у формі товариства або установи, а товариство поділяють на підприємницьке та непідприємницьке, фактично означає законодавче утвердження закритої системи організаційно-юридичних форм у сфері приватного права. Така модель відповідає тій науковій позиції, яка послідовно обстоювалася цивілістичною доктриною впродовж тривалого часу. Правова система не повинна продукувати невизначену множинність змішаних чи квазікорпоративних утворень, якщо для задоволення потреб приватного обігу достатньо внутрішньо узгодженого й чітко типізованого набору юридичних форм.

Доктринальна цінність такого рішення полягає в тому, що воно усуває розрізненість і несистемність правового регулювання та переводить його у більш узгоджену і цілісну модель приватного права. Після тривалого співіснування різних підходів до правового статусу суб'єктів господарювання, а також після загальної логіки рекодифікації приватного права, такий крок означає перехід від фрагментарного регулювання до єдиної цивілістичної моделі юридичної особи. У такій моделі юридична особа більше не розглядається як продукт різнорідних компромісів, а як інститут приватного права, побудований на принципах диспозитивності, правової визначеності, передбачуваності та єдності правового статусу.

У практичному вимірі це матиме безпосередній позитивний вплив на ринок. Чіткий і закритий перелік організаційних форм знижує витрати на юридичну структуру бізнесу, спрощує вибір правової моделі для інвестора, зменшує кількість спорів щодо специфіки правового статусу, а також створює передумови для більшої прозорості у взаєминах між учасниками, кредиторами та третіми особами. Саме прозорість правових форм є однією з базових передумов довіри до ринку. Чим меншою є нормативна невизначеність щодо виду юридичної особи, тим вищими є передбачуваність корпоративного управління, якість due diligence, стабільність корпоративних структур і, як наслідок, інвестиційна привабливість вітчизняної юрисдикції.

У проєвропейському вимірі такий підхід корелює з логікою права Європейського Союзу, де право компаній виходить із потреби ясної ідентифікації правової форми, публічності ключових характеристик компанії, передбачуваності механізмів участі та захисту третіх осіб. Директива (ЄС) 2017/1132, яка кодифікує окремі аспекти права компаній, загалом спирається на ідею структурованості, визначеності форм, відкритості реєстраційної інформації та захисту учасників і кредиторів, а Директива (ЄС) 2019/2121 підсилює цей напрям у частині транскордонних перетворень, злиттів і поділів, виходячи з того, що ефективно

функціонування ринку потребує нормативної ясності щодо юридичної особи та її трансформації. Тому ст. 93 і ст. 94 проєкту Кодексу слід оцінити схвально не лише як вдалі дефініційні приписи, а як системоутворюючі норми. Вони впорядковують систему юридичних осіб приватного права, зміцнюють правову визначеність, підтримують інвестиційну функцію приватного права та об'єктивно сприяють кращій сумісності української моделі юридичної особи з європейським ринковим простором.

Ст. 102 проєкту Кодексу також повинна бути оцінена позитивно, оскільки вона не обмежується фіксацією тези про набуття юридичною особою прав і обов'язків через органи, а формує стандарт належної поведінки осіб, які діють від її імені. Саме ця обставина надає нормі особливого значення. У ст. 102 проєкту Кодексу фактично втілено модель фідучіарної поведінки органів юридичної особи. Обов'язок діяти добросовісно і розумно, лише в інтересах юридичної особи, у межах повноважень і в такий спосіб, який на добросовісне переконання сприятиме досягненню мети її діяльності, є проявом бази, яка в сучасному корпоративному праві охоплюється категоріями обов'язку лояльності та обов'язку дбайливості. У проєвропейському сенсі це узгоджується з орієнтирами належного корпоративного управління. Принципи корпоративного управління G20/ОЕСР 2023 року прямо виходять із того, що ефективне корпоративне управління потребує надійної правової, регуляторної та інституційної рамки, на яку можуть покладатися учасники ринку, а прозорі й справедливі ринки є передумовою довіри та економічної ефективності. Саме норми про обов'язки органів і посадових осіб, їхню лояльність до юридичної особи, підзвітність і відповідальність утворюють такі гарантії.

Ст. 110 проєкту Кодексу також заслуговує позитивної оцінки як одна з найбільш змістовно вдалих норм. Її значення полягає в тому, що вона конкретизує статус посадової особи товариства не лише через перелік суб'єктів, а через систему фідучіарних обов'язків і відповідальності. У ній відчувається спроба

вибудувати сучасну модель корпоративного управління, у якій посадова особа не є просто виконавцем корпоративної волі, а виступає носієм самостійного стандарту належної поведінки. Особливо позитивно слід оцінити поєднання в цій нормі двох елементів: з одного боку, закріплено стандарт обов'язку діяти в інтересах товариства, добросовісно, розумно, у спосіб, що сприяє досягненню мети діяльності, а з іншого – деталізовано перелік випадків, коли завдані товариству збитки підлягають відшкодуванню. У проєвропейському аспекті ця стаття є важливою ще й тому, що вона наближує корпоративне право України до підходів, у яких належне корпоративне управління розглядається як гарантія не тільки для учасників товариства, а й для кредиторів, інвесторів і ринку загалом.

Ст. 106 проєкту Кодексу теж є концептуально сильною, оскільки формує загальну цивілістичну модель прав учасника юридичної особи. Визначення цих прав як сукупності правомочностей, що належать особі у зв'язку з її участю в юридичній особі, має суттєве методологічне значення. Воно дозволяє розглядати участь не як випадковий набір окремих прав чи майнових претензій, а як цілісний правовий статус учасника. Саме в цьому аспекті ст. 106 проєкту Кодексу закладає загальну рамку, в межах якої спеціальне корпоративне право повинно здійснювати подальшу деталізацію. Позитивним є й те, що в ст. 106 проєкту Кодексу виділено базові правомочності учасника. Це дозволяє сформувати традиційне бачення для різних видів юридичних осіб. Доктринально такий підхід є правильним, оскільки саме на рівні загальної частини кодифікованого акта мають бути закріплені первинні, універсальні елементи участі. Спеціальні ж приписи можуть лише коригувати, розширювати або деталізувати цей статус залежно від правової форми. Тому ст. 106 проєкту Кодексу є ключовою для оцінки ст. 129 проєкту Кодексу. Водночас, якщо загальні права учасника юридичної особи вже визначені в главі 7, то ст. 129 повинна не заново конструювати повний базовий перелік прав, а насамперед спеціалізувати його для корпоративного товариства.

Тому попри значну кількість концептуально вдалих положень, аналіз проєкту Кодексу у відповідній частині виявляє й низку суттєвих недоліків.

Насамперед, це стосується ст. 115 проєкту Кодексу про припинення юридичної особи. Проєкт розмежовує припинення внаслідок передання всього майна, прав і обов'язків правонаступникам і припинення шляхом ліквідації, а також намагається запобігти використанню форм універсального правонаступництва для обходу обмежень, пов'язаних із нерозподільним характером прибутку або майна окремих юридичних осіб. Однак ключовою вадою цієї статті є відсутність терміна «реорганізація», що виконує функцію узагальнюючого поняття для таких форм припинення або трансформації юридичної особи, як злиття, приєднання, поділ, виділ, а в багатьох контекстах і перетворення. Вилучення цього терміна послаблює системність термінології, розриває зв'язок між Кодексом і сталою практикою правозастосування та породжує зайві ризики різночитань. У кодифікаційному акті така термінологічна неповнота є особливо небажаною. Якщо Кодекс відмовляється від усталеного категоріального апарату, то це повинно відбуватися лише за умови, що нова термінологія є не менш ясною, більш точною та доктринально послідовною. У випадку зі ст. 115 проєкту Кодексу такої переваги не вбачається.

У праві Європейського Союзу, попри відсутність єдиного кодифікованого терміна, функціонально аналогічного до категорії «реорганізація», відповідна сфера охоплюється через комплекс взаємопов'язаних інститутів корпоративних трансформацій, що врегульовані в межах Директиви (ЄС) 2017/1132 та змін до неї, внесених Директивою (ЄС) 2019/2121. Такий підхід дозволяє забезпечити високий рівень правової визначеності щодо транскордонних перетворень, злиттів і поділів, а також послідовне врегулювання питань правонаступництва, захисту кредиторів, учасників та інших заінтересованих осіб. Відсутність же у національному кодифікованому акті узагальнюючого поняття чи понять може

призвести до фрагментації правового регулювання, ускладнює його системне тлумачення та послаблює концептуальну цілісність приватного права.

Найбільш виразні системні неточності виявляються при аналізі ст. 129 проєкту Кодексу у співвідношенні з главою 7. Позитивним моментом ст. 129 проєкту Кодексу є саме прагнення дати легальне визначення корпоративних прав, зафіксувати момент їх набуття, окреслити базовий перелік прав учасника підприємницького товариства та запровадити інститут похідного позову. Особливо варто відзначити положення про похідний позов учасників, які володіють не менш як 5 відсотками голосів у статутному капіталі товариства. Це є важливим кроком до посилення внутрішнього корпоративного контролю, відповідальності посадових осіб і захисту інтересів самого товариства від недобросовісного управління. Така конструкція відповідає сучасним тенденціям розвитку корпоративного управління, у межах яких приватне правозастосування дедалі більше розглядається як необхідне доповнення до публічних механізмів нагляду.

Однак ст. 129 проєкту Кодексу містить ряд недоліків:

Перша проблема має структурно-системний характер. У ст. 94 проєкту Кодексу прямо визначено, що підприємницьке товариство може бути створено як корпоративне товариство або як підприємницький кооператив. Отже, вже на рівні глави 7 законодавець визнає існування двох внутрішніх груп підприємницьких товариств. Однак ст. 129 розміщена у § 1 глави 8, який має назву «Корпоративні товариства», і водночас поширює свої приписи на членів підприємницького кооперативу. Саме тут виникає нормативна асиметрія, адже норма міститься в параграфі, який концептуально призначений для однієї підгрупи підприємницьких товариств, але фактично регулює також іншу підгрупу – підприємницький кооператив. Ідентичне зауваження було висловлене й на експертному рівні щодо проєкту № 14394. У зв'язку з цим виникає дублювання нормативного матеріалу і зміщення центру ваги з глави 7 до глави 8 проєкту

Кодексу. Але у системно вибудованому Кодексі саме глава 7 має бути місцем, де закріплено засади участі, а глава 8 – місцем, де розкриваються особливості участі в конкретних формах підприємницьких товариств.

Друга проблема стосується самої концепції корпоративних прав. Якщо ст. 106 проєкту Кодексу уже визначає права учасника юридичної особи як сукупність правомочностей, що належать особі у зв'язку з її участю в юридичній особі, а також встановлює, що такі права виникають з моменту набуття права власності на частку (акцію, пай чи інший об'єкт цивільних прав), що засвідчує участь у юридичній особі, то ця норма виконує функцію базової конструкції в системі приватного права. Її сильна сторона полягає у формуванні універсальної, узагальнюючої моделі прав учасника, яка має застосовуватися до всіх організаційно-правових форм юридичних осіб та забезпечує єдність підходу до розуміння участі як комплексного правового зв'язку між особою та юридичною особою. У цьому контексті ст. 129 проєкту Кодексу, яка визначає корпоративні права як сукупність правомочностей учасника підприємницького товариства, значною мірою відтворює модель, уже закріплену у ст. 106, однак переносить її у сферу підприємницьких товариств без достатнього рівня якісної спеціалізації. Таке дублювання може бути виправданим лише за умови, що спеціальна норма розкриває додаткові, притаманні саме корпоративним відносинам аспекти правового статусу учасника, проте у чинній редакції ст. 129 лише частково виконує цю функцію, що свідчить про порушення логіки співвідношення загального і спеціального регулювання.

З огляду на викладене, видається більш послідовним і обґрунтованим підхід, за якого дефініція корпоративних прав, засади їх набуття та загальні положення про корпоративні відносини були б інтегровані до глави 7 як логічне продовження загальної моделі участі в юридичній особі, тоді як у главі 8 доцільно зосередитися на спеціальних правилах, що регулюють особливості правового статусу учасників окремих видів підприємницьких товариств.

Третя проблема пов'язана з ч. 6 ст. 129 проєкту Кодексу, яка допускає передання третій особі корпоративних прав «усіх сукупно або окремих із них». Саме це положення обґрунтовано викликало зауваження, оскільки передання різним особам окремих елементів з комплексу корпоративних прав, наприклад, правомочності на дивіденди одній особі та управлінської правомочності голосу іншій, здатне розбалансувати систему корпоративного управління. Корпоративне право виходить із того, що участь у товаристві є єдністю економічного ризику, майнового інтересу та управлінського впливу. Коли ці елементи відокремлюються один від одного без достатніх обмежень, виникає загроза появи суб'єктів, які контролюють товариство, не несучи співмірного ризику, або, навпаки, несуть цей ризик, але не впливають на управління. Це прямо породжує конфлікт інтересів і знижує якість корпоративного управління, з чим слід погодитися та усунути. На цю прогалину зверталася увага й у Висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до проєкту Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) (реєстр. № 14394 від 22.01.2026).

Ст. 130 проєкту Кодексу про корпоративний договір є ще одним прикладом норми, яка водночас має і прогресивний потенціал, і концептуальні ризики. Її позитив полягає в тому, що вона на кодифікованому рівні визнає корпоративний договір окремою договірною конструкцією, надає йому легальне визначення, допускає укладення до створення товариства, підкреслює, що він не є установчим документом, і в загальних рисах окреслює питання форми, строку дії та розкриття інформації. Це важливий крок, оскільки корпоративний договір давно став одним із ключових інструментів координації поведінки учасників, зниження конфліктності між ними та договірного налаштування корпоративних процесів.

Проте, як і у випадку зі ст. 129 проєкту Кодексу, значна частина змісту ст. 130 є за своєю природою загальнокорпоративною, а не спеціальною для окремого виду підприємницьких товариств. Корпоративний договір як інститут пов'язаний із самою природою участі у товаристві. Тому є вагомими підстави стверджувати, що

основні приписи про корпоративний договір, а саме його поняття, юридичну природу, співвідношення зі статутом, межі дії логічніше було б розмістити саме в главі 7 поряд із загальними приписами про права учасників юридичної особи. Натомість у главі 8 проєкту Кодексу доцільно залишити спеціальні особливості корпоративних договорів щодо окремих видів товариств, або ж віднести до регулювання спеціального законодавства, що має місце бути сьогодні у межах чинних нормативних актів, що регулюють правовий статус підприємницьких товариств.

Найсуттєвіший недолік ст. 130 проєкту Кодексу пов'язаний із ч. 3, де зазначено, що корпоративний договір може встановлювати обов'язки його сторін, не визначені установчим документом підприємницького товариства та/або законом. На рівні загального принципу це не є неправильним, адже корпоративний договір якраз і має виконувати функцію гнучкого інструмента деталізації поведінки сторін там, де закон і статут залишають простір для автономії волі. Проте така диспозитивність не може бути безмежною. У проєкті Кодексу відсутні обмеження, аналогічні тому, що чинне спеціальне корпоративне законодавство використовує для захисту автономії волевиявлення учасників, а саме нікчемність корпоративного договору, що покладає на учасника обов'язок голосувати відповідно до вказівок органів управління товариства, що зазначено й у Висновку Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України до проєкту Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) (реєстр. № 14394 від 22.01.2026), і з цим положенням слід повністю погодитися.

Додатково слід відзначити, що формулювання ч. 1 ст. 130 проєкту Кодексу є надмірно широким і допускає встановлення обов'язків щодо здійснення або утримання від здійснення корпоративних прав без належного нормативного обмеження їх змісту та меж. Це створює ризик трансформації корпоративного договору з інструмента координації поведінки учасників у механізм їх фактичного підпорядкування, що суперечить принципу автономії волевиявлення у

корпоративних відносинах. Положення ч. 2, яке допускає участь у корпоративному договорі осіб, що не є учасниками товариства, а також самого товариства, викликає додаткові застереження, оскільки розширює коло суб'єктів, здатних впливати на здійснення корпоративних прав, що потенційно може призвести до втручання у внутрішні корпоративні процеси з боку осіб, які не наділені статусом учасника і не несуть відповідного корпоративного ризику. Окремо слід звернути увагу на ч. 12, яка передбачає можливість визначення у корпоративному договорі підстав припинення підприємницького товариства. Така норма створює ризик надмірної договірної домовленості стосовно питань, що за своєю правовою природою належать до сфери імперативного регулювання, і може бути використана як інструмент тиску на учасників або як механізм штучної дестабілізації діяльності товариства.

У сукупності наведені положення свідчать про те, що ст. 130 проєкту Кодексу у запропонованій редакції не забезпечує належного балансу між принципом свободи договору та необхідністю захисту автономії учасників, стабільності корпоративного управління і передбачуваності правового режиму корпоративних відносин, що потребує її концептуального доопрацювання. У проєвропейському вимірі подібна конструкція вступає у конфлікт із базовими принципами автономії учасників, справедливого ставлення до учасників та належної системи корпоративного управління, які є наскрізними для сучасних стандартів корпоративного права.

Ст. 131 проєкту Кодексу «Юридичні наслідки протиправної поведінки учасника (акціонера, члена підприємницького кооперативу) підприємницького товариства» демонструє ту ж саму системну проблему. Якщо йдеться про загальні наслідки протиправної поведінки учасника як носія правового статусу, то така норма за своєю суттю тяжіє до загальної частини правового регулювання, а не лише до спеціальних правил для окремих корпоративних товариств. Вона знову виходить за межі параграфу 1 і одночасно стосується й параграфу 2 про

підприємницький кооператив. Це ще раз підтверджує, що низка приписів глави 8 фактично виконує загальнокорпоративну функцію, отже, потребує іншого системного розташування.

Узагальнюючи, слід констатувати, що глава 7 проєкту Кодексу в цілому демонструє значний прогрес у побудові сучасної цивілістичної моделі юридичної особи приватного права. Найбільш схвальної оцінки заслуговують закритий і системно послідовний підхід до організаційно-юридичних форм юридичних осіб, чітке розмежування підприємницьких і непідприємницьких товариств, нормативне закріплення фідуціарних стандартів поведінки органів і посадових осіб, формування загальної моделі прав учасника юридичної особи, а також деталізація статусу посадових осіб товариства й підстав їх відповідальності. Усе це відповідає цілям рекодифікації приватного права, зміцнює юридичну визначеність, підвищує якість корпоративного управління та наближає українське приватне право до загальноєвропейських стандартів права компаній і корпоративного управління.

Водночас окремі положення глави 8, зокрема статті 129, 130 і 131 проєкту Кодексу, потребують суттєвого доопрацювання. Основні зауваження зводяться до такого. По-перше, у проєкті Кодексу виявляється недостатньо чітке розмежування між загальним і спеціальним регулюванням. По-друге, низка норм, розміщених у параграфі 1 «Корпоративні товариства», фактично поширюється і на підприємницький кооператив, що створює внутрішню суперечність у структурі Кодексу. По-третє, конструкція передання окремих корпоративних прав третім особам у ст. 129 створює ризики розділення правового статусу учасника та розбалансування системи управління. По-четверте, ч. 3 ст. 130 проєкту Кодексу у запропонованій редакції не містить належного обмеження, що може підірвати автономію волевиявлення учасників. І саме ці зауваження, висловлені щодо проєкту № 14394, не були усунуті на рівні альтернативних проєктів Кодексу №

14394-1 та № 14394-2, які так само зареєстровані як альтернативні версії нового Цивільного кодексу України.

Тому концептуально доцільним видається зберегти позитивне значення проєкту Кодексу в частині глави 7, а саме статті 93, 94, 102, 106 і 110 підтримати як такі, що формують сучасну базу для регулювання юридичних осіб приватного права, ст. 115 доопрацювати шляхом повернення або належного концептуального заміщення категорії «реорганізація», а положення статей 129, 130 і 131 переглянути з точки зору їх системного місця в Кодексі, змістовної узгодженості з главою 7 та забезпечення належного балансу між автономією волі, стабільністю і захистом добросовісних учасників ринку. Саме за такої умови проєкт Цивільного кодексу України (Кодексу права приватного) зможе не лише оновити текст цивільного законодавства, а й закласти міцну, логічно вибудовану, європейсько орієнтовану основу приватного права України, придатну для сучасного ринку, інвестиційного розвитку та стабільної правозастосовної практики.

завідувач Лабораторії корпоративного права

імені академіка Володимира Луця

НДІ ППП імені академіка Ф. Г. Бурчака

НАПрН України,

кандидат юридичних наук, старший дослідник

Л. В. СІЩУК